

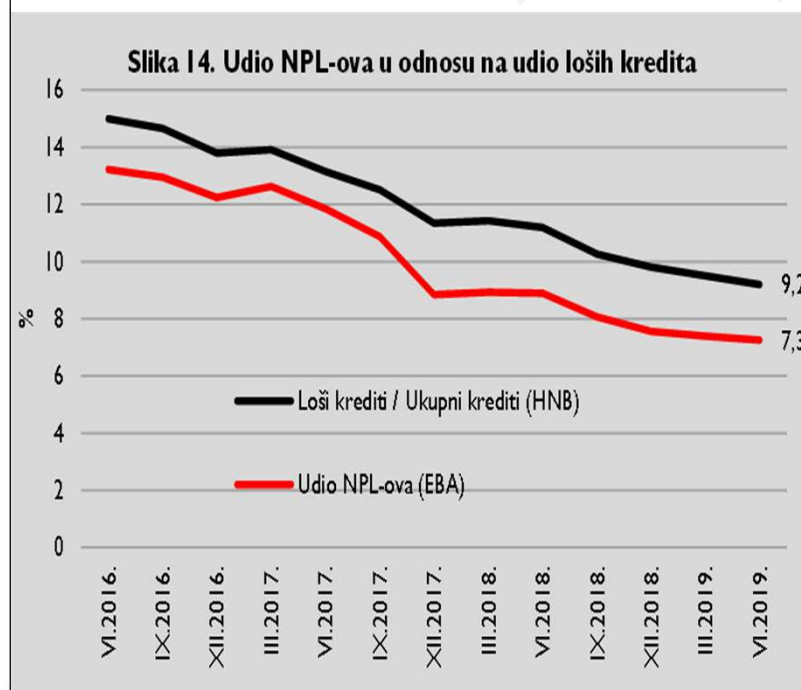
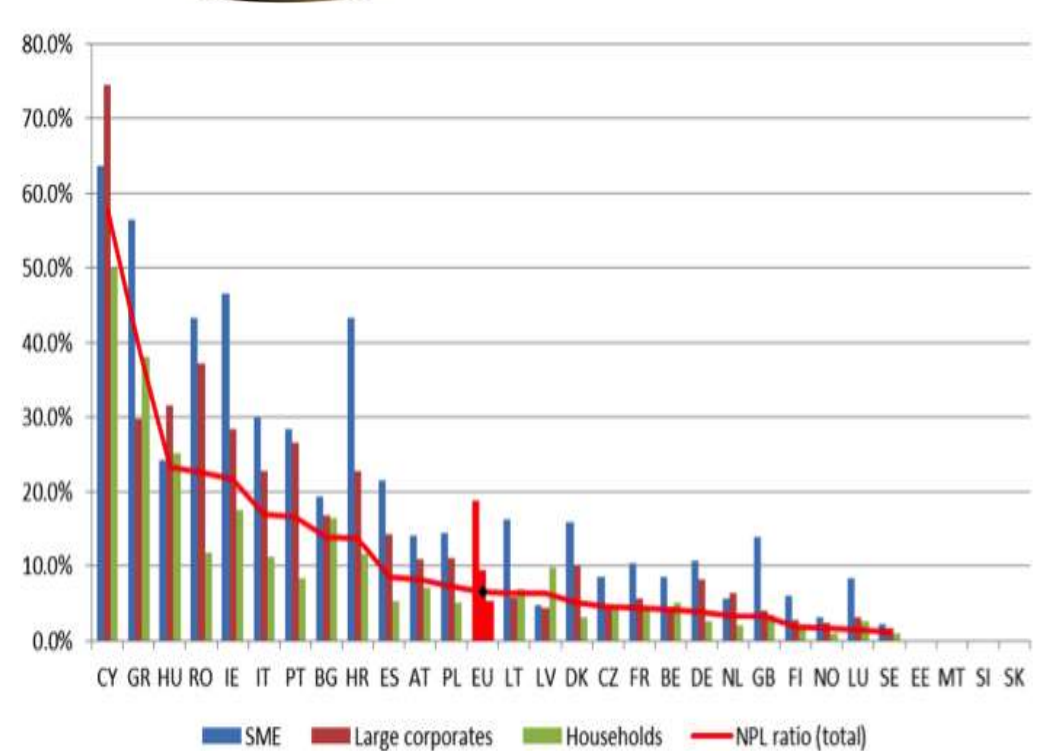
HRVATSKA NARODNA BANKA

Zahtjevi regulatora vezanih uz implementaciju i korištenje IFRS 9 standarda

Sanja Petrinić Turković
Listopad, 2019.

Loš kredit vs. Dobar kredit

□ Metodološke odrednice su različite – uspoređivali smo „kruške” i „jabuke”

1. Očekivanje regulatora ... definicija *defaulta*

- ❑ **B.5.5.37.** Pri utvrđivanju neispunjenja obveza za potrebe određivanja rizika od neispunjenja obveza subjekt primjenjuje definiciju neispunjenja obveza **koja je usklađena s definicijom kojom se koristi za potrebe unutarnjeg upravljanja kreditnim rizicima** za odnosne financijske instrumente te po potrebi razmatra kvalitativne pokazatelje (npr. financijske uvjete).
- ❑ Međutim, postoji **oboriva pretpostavka** da *default* ne nastupa kasnije od prekoračenja dospjeća financijske imovine od 90 dana, osim ako subjekt raspolaže razumnim i pouzdanim podacima kojima se dokazuje da je primjerenije mjerilo za dulje neispunjenja obveza.
- ❑ Definicija neispunjenja obveza u tu se svrhu **dosljedno primjenjuje** na sve financijske instrumente, osim ako postanu dostupni podaci koji dokazuju da je za određenih financijski instrument primjerenija neka druga definicija neispunjenja obveza.
- **REGULATOR** „Pri usvajanju definicije neispunjenja obveza za potrebe računovodstva, kreditne institucije trebaju se voditi definicijom korištenom za regulatorne potrebe danom u članku 178. Uredbe (EU) 575/2013”

2. Očekivanje regulatora ... indikatori *Stage 2*

□ 5.5.11 Oboriva pretpostavka za Stage 2

- Bez obzira na to na koji način subjekt ispituje znatna povećanja kreditnog rizika, postoji oboriva pretpostavka da je došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja ako je dospijeće ugovornih plaćanja prekoračeno **za više od 30 dana**.
- Subjekt može oboriti navedenu pretpostavku ako raspolaže razumnim i utemeljenim podacima dostupnima bez nepotrebnih troškova ili napora kojima se dokazuje da nije došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja, čak i ako je dospijeće ugovornih plaćanja prekoračeno za više od 30 dana. **Oboriva se pretpostavka ne primjenjuje ako subjekt utvrdi znatna povećanja kreditnog rizika prije prekoračenja dospijeća ugovornih plaćanja za više od 30 dana.**

2. Očekivanje regulatora ... indikatori *Stage 2*

- **REGULATOR:** Kreditne institucije trebaju imati uspostavljene postupke procjenjivanja i upravljanja kreditnim rizicima kako bi se osiguralo otkrivanje znatnih povećanja kreditnog rizika **znatno prije nego što nastupi prekoračenje dospeljeća ili neurednosti u plaćanju**. Premda korištenje oborive pretpostavke prekoračenja dospeljeća od 30 dana, kao zaštitne mjere, nije isključeno u skladu s MSFI-jem 9 zajedno s drugim, ranijim pokazateljima za procjenjivanje znatnog povećanja kreditnog rizika, kreditne institucije trebaju izbjegavati njezino korištenje kao primarnog pokazatelja za prijelaz na ECL tijekom vijeka njihova trajanja.
- ❑ Svaka tvrdnja da je pretpostavka prekoračenja dospeljeća za više od 30 dana pobijena, na temelju toga da nije bilo znatnog povećanja kreditnog rizika, treba biti praćena temeljitom analizom koja jasno pokazuje da prekoračenje dospeljeća za 30 dana nije u vezi sa znatnim povećanjem kreditnog rizika

2. Očekivanje regulatora ... indikatori *Stage 2*

- ❑ **B.5.5.17. Okvirni popis informacija naveden u nastavku može biti važan pri procjeni promjena kreditnog rizika:**
- ❑ (a) **znatne promjene pokazatelja unutarnje cijene kreditnog rizika;**
- ❑ (b) **ostale promjene stopa ili uvjeta postojećeg financijskog instrumenta koji bi bili znatno drukčiji u slučaju novog izdavanja instrumenta na datum izvještavanja;**
- ❑ (c) **znatne promjene vanjskih tržišnih pokazatelja kreditnog rizika za određeni financijski instrument** ili sličan financijski instrument s istim očekivanim vijekom trajanja. Promjene tržišnih pokazatelja kreditnog rizika uključuju, ali se ne ograničavaju na:
- ❑ (d) **znatna promjena vanjskog kreditnog rejtinga financijskog instrumenta**, stvarna ili očekivana;
- ❑ (e) **pad internog kreditnog rejtinga zajmoprimca** ili smanjenje ocjene ponašanja koja je upotrijebljena za internu procjenu kreditnog rizika, stvarni ili očekivani. Interni kreditni rejtingi i unutarnja ocjena ponašanja pouzdaniji su kada su raspoređeni prema vanjskim rejtingima ili poduprti studijama o statusu neispunjavanju obveza;
- ❑ (f) **nepovoljne promjene poslovanja, ...**
- **REGULATOR:** Pri razvijanju svojeg pristupa određivanju znatnog povećanja kreditnog rizika, kreditne institucije **trebaju razmotriti svaki od 16 razreda pokazatelja** u MSFI-ju 9 (u onoj mjeri u kojoj je to relevantno za financijski instrument koji se ocjenjuje) kako su opisani u točkama B5.5.17.(a) – (p) i, osim toga, kreditne institucije trebaju razmotriti postoje li dodatni podatci koje bi trebalo uzeti u obzir.

3. Očekivanje regulatora ... razina ECL-a

- ❑ **5.5.18** Pri mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka subjekt nije dužan odrediti svaki mogući scenarij. Međutim, dužan je uzeti u obzir rizik ili vjerojatnost nastanka kreditnog gubitka **na način koji odražava vjerojatnost nastanka kreditnog gubitka** i vjerojatnost izostanka kreditnog gubitka, čak i ako je vjerojatnost nastanka kreditnog gubitka vrlo mala.
- **REGULATOR:** Kreditne institucije trebaju mjeriti ECL za sve izloženosti u obliku financiranja i **nula rezervacija za umanjenje vrijednosti treba biti rijetkost** zbog toga što su procjene ECL-a na osnovi vjerojatnosti određen iznos koji uvijek treba odražavati mogućnost nastanka kreditnog gubitka (vidjeti točke 5.5.17. i 5.5.18. MSFI-ja 9).
- Nula rezervacija za umanjenje vrijednosti ipak može nastupiti, na primjer, kod kredita koji su potpuno osigurani (premda bi kreditne institucije trebale biti oprezne pri izradi procjena vrijednosti sredstava osiguranja, jer se vrijednost sredstava osiguranja utvrđena pri odobravanju može promijeniti tijekom vijeka trajanja kredita).

Odluka o klasifikaciji RH

Status neispunjavanja obveza Članak 6.

- U smislu ove Odluke smatra se da je dužnik u statusu neispunjavanja obveza ako zadovoljava uvjete propisane **člankom 178. Uredbe** (EU) br. 575/2013.

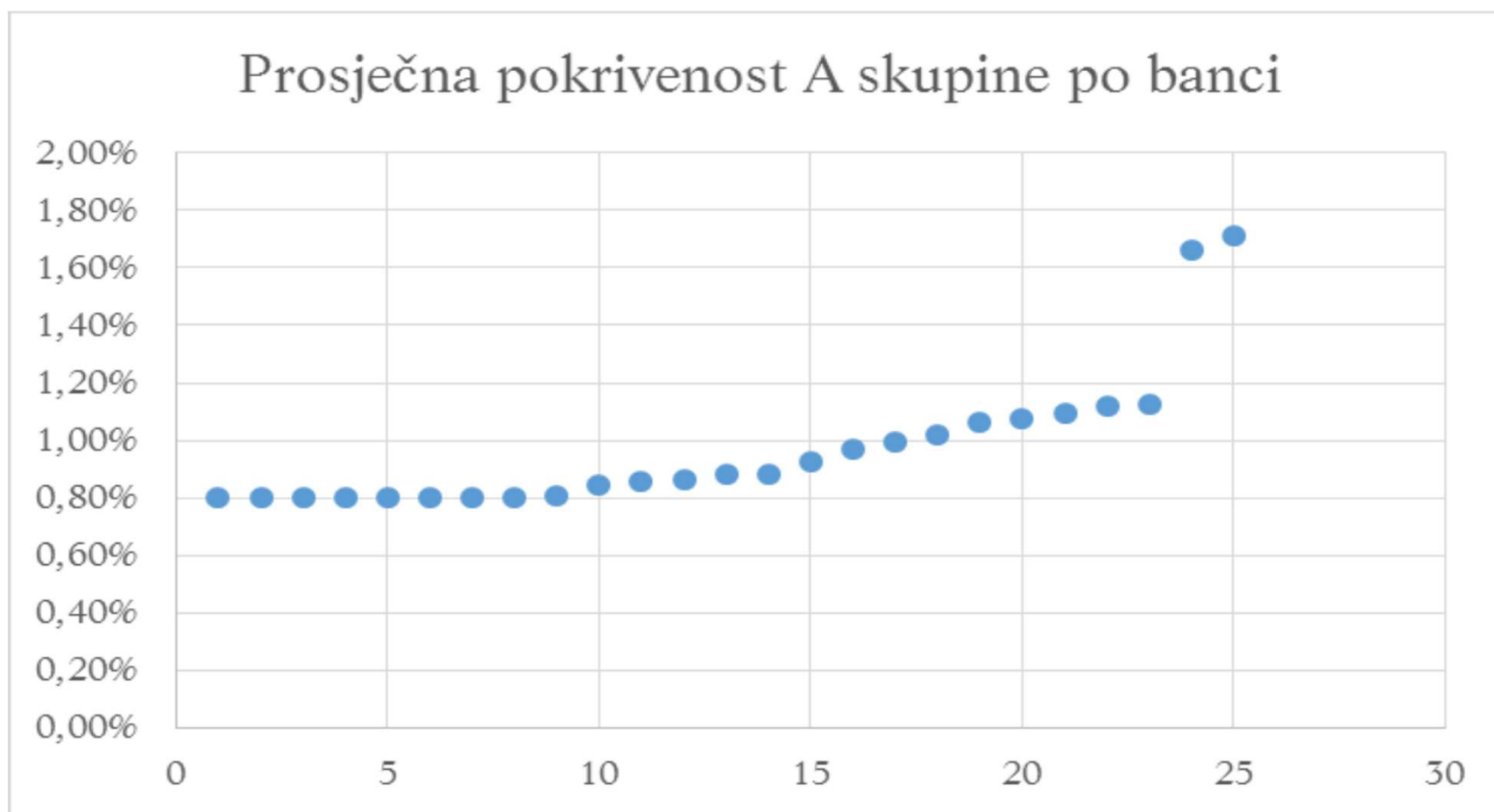
Članak 10.

- Ako dužnik kasni s plaćanjima svojih dospjelih izloženosti prema kreditnoj instituciji koje su u obuhvatu ove Odluke duže **od 30 dana**, ali još uvijek u rokovima koji ne prelaze 90 dana, kreditna institucija dužna ga je rasporediti u rizičnu podskupinu A-2. Ova se odredba ne odnosi na izloženosti prema središnjoj državi i druge izloženosti za koje kreditna institucija može dokazati da kašnjenje od 30 dana nije relevantan indikator.

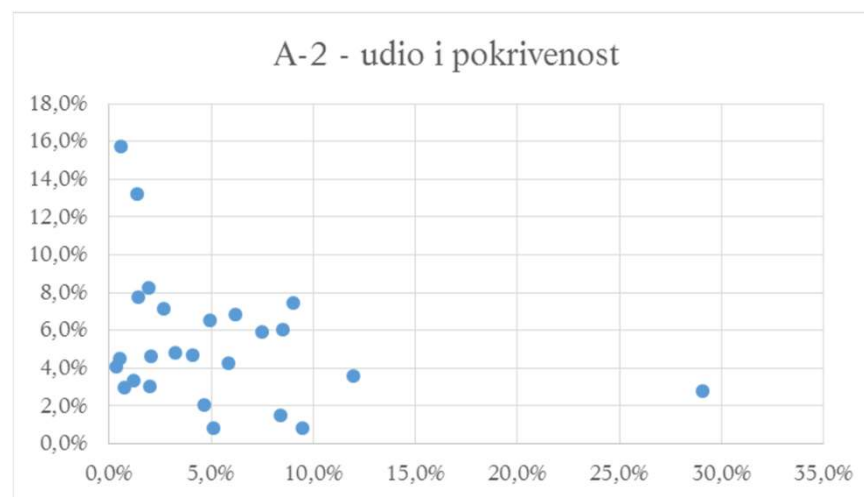
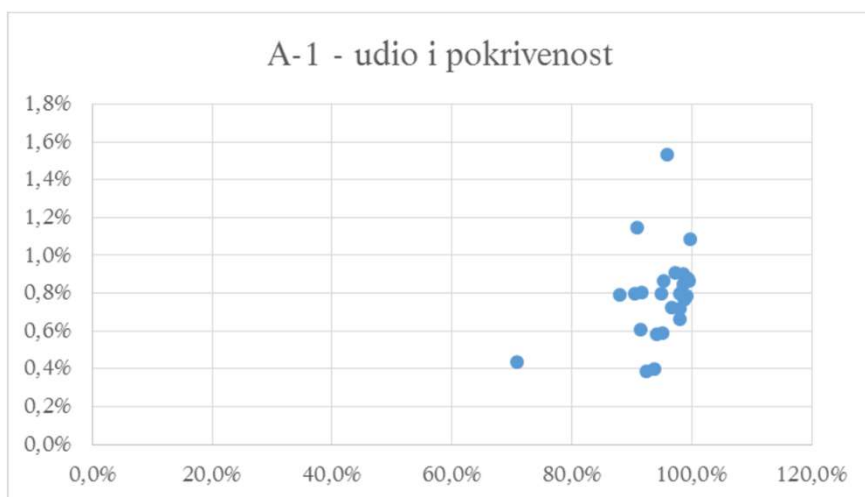
Članak 21.

- Ukupno umanjenje po izloženostima klasificiranim u rizične podskupine A-1 i A-2 u razdoblju do 31. prosinca 2019. ne može iznositi manje od **0,8% iznosa bruto knjigovodstvene vrijednosti** izloženosti u tim rizičnim podskupinama, osim na financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

3. Očekivanje regulatora ... razina ECL-a

3. Očekivanje regulatora ... razina ECL-a

- ❑ Modeli procjene ECL-a su još uvijek nestabilni – velike razlike od banke do banke u brzini prijenosa po Stage-evima, te pokrivenosti koja ponekad nije intuitivna

OČEKIVANJE REGULATORA U EU

SMJERNICE O PRAKSAMA UPRAVLJANJA KREDITNIM RIZICIMA KREDITNIH INSTITUCIJA I
RAČUNOVODSTVU OČEKIVANIH KREDITNIH GUBITAKA

EBA/GL/2017/06

20/09/2017

Hvala !